

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Inhaja vsak četrtek in večja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udeje "Katol. tečkovnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5 — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Inserati se plačuje od enostopne petitrte za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primere popust. Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nas zaprte reklamacije so poštnine proste.

Bitka milijonskih armad.

Uvodne besede.

Maribor, 1. septembra.

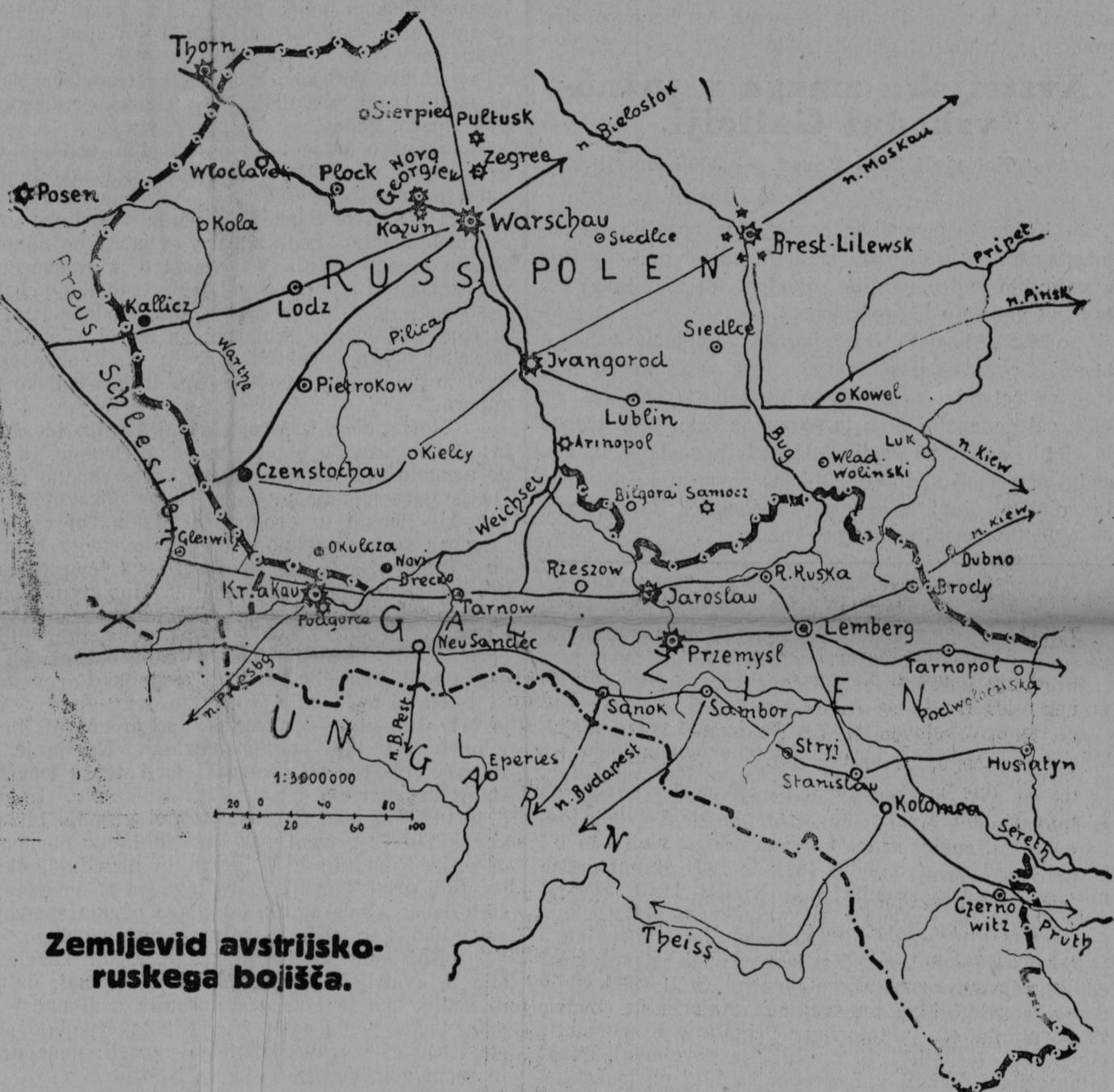
Ko pišemo te vrstice, se še ozira cela Avstrija v veliki nestrnosti proti avstrijsko-ruskomu bojišču v Galiciji ter pričakuje izida velikanske borbe, ki se temkaj bije že od srede, 26. avgusta, med Avstrijo in Rusijo. Upamo, vzdihujemo in molimo, da bo ta izid za našo ljubljeno Avstrijo ugoden. In mogoče in verjetno je, da bo že v hipu, ko bo naš list dotiskan in prihajal na domove svojih naročnikov, prišla iz bojišča vesela novica o naši zmagi in se razširila kakor blisk po celi domovini. Viharji navdušenja bodo odmevali po hrribih in dolinah, mogočen glas šel od hiše do hiše, ki bo slavil naše junake na severnih bojiščih. Boga vojskini trum prosimo in molimo, da bi se tako zgodilo in prav kmalu zgodilo.

Sedaj pa kratek pregled, kaj se je zgodilo od zadnjega četrtega, dne 27. avgusta, do danes, dne 1. septembra, na raznili bojiščih. Bojišč imamo dovolj. Dne 27. avgusta je Avstrija napovedala tudi Belgiji vojsko. To je 14. vojna napoved v sedanji svetovni vojski.

Avstrijsko-rusko bojišče. Naše in ruske čete si stojijo nasproti na prostoru, ki ne meri nič manj nego 400 km in se razteza blizu od trdnjave Lublin na Rusko-Poljskem in do Bukovine. Bitka traja že, kakor rečeno, od srede, dne 27. avgusta, in še do danes, dne 1. septembra, ni končana. To je gotovo največja bitka, kar jih pozna zgodovina. Računa se, da je na ruski strani 2 milijona vojakov, ki nastopajo proti nam. Toda naši se krasno držijo. V treh velikih skupinah stojijo Rusom nasproti. Na vzhodu ob reki Zbruc med mestoma Wolocysk in Husiatyn (glej kartu!) stoji naše desno krilo in uspešno brani Rusom prehod. Najhujši boji pa so trenutno v polkrogu okoli glavnega gališkega mesta Lvov (na karti: Lemberg), kjer stoji središče naše armade pred mestom Rava Ruska in Tarnopol. Tukaj stojijo tudi polki graškega (III.) armadnega kora, torej tudi naši slovenski polki. Levo krilo pa stoji na Rusko-Poljskem in se pod vodstvom kavalerijskega generala Dankla tako krasno tepe. Izvojalo je že dve zmagi, prvo v tridnevni bitki pri Krasniku, drugo dne 27. avgusta pri gorovju Niedrzwica-Duza med rekama Bug in Wieprz. O dobljeni bitki pri Krasniku smo že poročali. Pri Niedrzwica-Duza so naši premagali 10 ruskih divizij ter vjeli enega generala, enega polkovnika, 3 štabne nadčastnike in nad 2000 mož. Teden prihaja novica, da je avstrijsko levo krilo pod generalom Danklom zapleteno že v tretjo bitko z Rusi. Tudi tukaj dal Bog zmage!

Avstrijsko-srbsko bojišče. Naše čete držijo vse postojanke, na katere so se pri bitki pri Valjevu umaknile. Srbi še si očividno niso oddahnili od napovedov in udarcev, ki so jih dobili v tej bitki. Kajti nič ni slišati, da bi se njihove čete kaj gibale in poskušale prodirati. Le poročilo prihaja, da se je njih glavni vojni stan preselil iz Kragujevca v Valjevo. Dobava živil dela Srbiji velike težave. Srbija se je popoloma zaračunila, kako bo svet gledal na njeno borbo z Avstrijo. Nihče se ne zmeni za njo in kadar jo kdo omeni, se s studom govoriti o njenih protičloveških, surovih nastopih proti našim ranjencem in mrljcem! Kako onečašča naše vojake, to je prevč, to vzbuja v naših dušah stud in srd!

Avstrijsko-črnogorsko bojišče. Iz istih razlogov, kakor v Srbiji, so se naše čete umaknile tudi v

Zemljevid avstrijsko-ruskega bojišča.

Sandžaku Novi bazar ter zapustile zasedeno mesto Plevlje. Prebivalstvo je vsled tega tako žalostno in mnogi mohamedanci so iz strahu pred črnogorskim maščevanjem zapustili Plevlje in se začasno preselili v Bosno. Drugod ob črnogorsko-avstrijski meji je mir, le Kotor so nameravali črnogorci iz Lovčena obstreljevati. A par strelov iznaših trdnjav in naših ladij — in črnogorski topovi o utihnil. Črnogorcem primanjkuje hrane in z vojko niso zadovoljni. Kralj Nikita se je zbal ljudske volje in je baje že ubežal v Srbijo.

Na morju. O čini naše junaške "Zente" se še vedno govorji z občudovanjem. Od francoske strani se izve, da je občutno oškodovala francoske ladje. Rusi razširjajo laž, da je bila naša mornarica teperna od francoske. Italijarki listi pa vedo povedati, da je francosko brodovje odlulo iz Adrije, torej niti ni tam, kjer bi moralo p ruskih glasovih premagati Avstrije. Pač pa je imo nemško brodovje pri otoku Helgoland v Severnem prlu opraviti z Angleži. Zaradi megle je par majhnih ladij prišlo preblizu velikim angleškim ladjam, češo se je streljati. Nemške ladje so se držale hrač in prizadale angleškim mnogo poškodb. Vendaro se 4 nemške ladje potopile. Moštvo se je večinoma rešilo. Raznaša se tudi vest, da nameravajo pri Angleži s svojimi ladjami pred Trst. Razirili so aje celo oklio na Tržačane,

v katerem pravijo, da jim hočejo dati svobodo. Ves svet pozna angleško svobodo, ki je istovetna z jarom in odvisnostjo. Sicur pa nihče ne vzame angleških čenč za resnico in celo italijanski listi opozarjajo Angleže, da se pride samo mimo Pulja v Trst.

Nemško-rusko bojišče. Najprej so Nemci napetli Ruse pri Gumbinnen—Anderburg. Na to se je pisalo, da so se Nemci umaknili. Toda to je res, in ni res. Vsled razglasenega nemškega umikanja so si Rusi upali prodirati. In Nemci, ki so se le na videz umaknili, so jih pustili iti, kjer so jih hoteli imeti. Pri Ortelburgu in Neidenburgu pa so jim rekli: stoj! in se poprijeli z njimi v tridnevni bitki. Rusi so bili silno tepeni in 60.000 Rusov je bilo vjetih.

Nemško-francosko bojišče. Francozi, Angleži in Belgiji so se združili na zapadu, da bi natepli Nemce. A prišlo je drugače, ravno narobe. Francozi, Angleži in Belgiji so bili povsod tepeni, Nemci pa so zmagovali. Sedaj imajo Nemci že vso Belgijo v svojih rokah, razven trdnjave Antverpen, angleškega generala Frencha imajo baje vješčega, a od glavnega mesta Pariza so oddaljeni samo 100 km, to je tako da le, kakor iz Maribora do Trbovelj. V Parizu je strah in trepet. Nastajajo upori, a vojašto jih začuši s pomocijo strojnih pušk. Sedem nemških armad maršira od vseh strani po zmagovitih bitkah proti Parizu.

Avstrijsko-ruska bitka traja naprej.

Dunaj, dne 31. avgusta.

Z bojnega polja se danes ob 6. uri 20 minut zvečer uradno poroča: Na severnem (avstrijsko-ruskem bojišču) so naše čete južno od črte Lublin-Krasnostaw-Grubieszow v hudem boju s Sovražnim bojno silo. Pričakovati je, da se bo bitka v bližnjem času odločila.

Naše čete vedno prodirajo.

(Poročilo vojnega poročevalca z dne 31. avgusta ob 7. uri 30 minut zvečer.) Stanje avstrijske severne armade je danes na večer tole: Odločilna bitka se pričakuje prav kmalu. Na severu je naše prodiranje proti Lublinu velike važnosti. Posledica naših napadov je, da ne pridejo za Sovražnika v poštev trdnjave, ki so v polkrugu na Rusko-Poljskem. Nadalje je naše prodiranje prisililo Ruse, da se umikajo popolnoma iz Rusko-Poljske.

Naše čete okrog Lublina nameravajo nadaljnjo skupno prodiranje z nemškimi četami. Nadaljnje posledica tega napredovanja severnih čet bodo popolno umikanje Rusev od gališke meje.

Avstrijska zmaga v južno-vzhodni Galiciji.

Avstrijevi vjeli 3000 Rusov. -- 2000 mrtvih.

Lvov, dne 31. avgusta.

Kakor je posneti iz naslednjega poročila, je položaj naših čet v vzhodni Galiciji, kamor pritiska Rus z večmilijsko bojno silo, ugodno. Mi tudi tukaj pogloma vstajno napredujemo.

List „Slovo Polskie“ poroča: Na južno-vzhodni strani Lvova so dosegli naše čete velik uspeh nad ruski četami. Sovražnik je bil hudo tezen. Naši so vjeli cel generalni štab te Sovražne čete, 3000 Rusov je vjetih, nad 2000 pa jih leži mrtvih na bojišču. Dosedaj smo vjeli skupno že 15.000 Sovražnih častnikov in vojakov. Tudi iz severo-vzhodnega krila se poroča o lepih uspehih našega orožja.

General Dankl -- zmagovalce pri Krasniku.

Prvokrat se te dni imenuje v širši javnosti ime avstrijskega vojskovodje, ki je pri mestu Krasnik zmagonosno vodil naše čete v boju proti močnemu Sovražniku. To ime se glasi: General kavalerije, V. i. k. t. o. r. D. a. n. k. l.

General Viktor Dankl je bil 1. 1854 rojen v Vidmu na Benečanskem kot sin avstrijskega majorja. Ko je dokončal vojaško šolo v „Terezijaniču“ na Dunaju, je bil 1. 1874 uvrščen med dragonce. L. 1880, ko je končal vojno šolo, je bil prideljen v avstrijski generalni štab. Kot častnik generalnega štaba je bil Dankl med drugim v letih 1891 do 1894 štabni načelnik pri dunajski kavalerijski diviziji. Do 1. 1896 je nato Dankl bil prideljen 11. ulanskemu polku; tega leta pa je bil imenovan za načelnika generalnega štaba 13. vojnega kora. Tri leta pozneje je postal načelnik vojaške ravnateljske pisarne in 1. 1903 ga je cesar povzdignil za generalnega majorja in obenem za poveljnika 66. infanterijske brigade v Komornu na Ogrskem. V letih 1910 do 1912 je poveljeval Dankl infanterijski diviziji v Zagrebu. L. 1912 pa je kot naslednik generala Ivana pl. Schemera prevzel poveljstvo 14. vojnega kora v Inomostu na Tirolskem. To mesto je še le pred kratkim po Danklu prevzel nadvojvoda Jožef Ferdinand.

General kavalerije, Viktor Dankl, je cesarjev tajni svetovalec, lastnik več višjih redov in imejitelj 53. pešpolka v Varaždinu. (Kakor znano, se je Dankl 53. pešpolk v bojih zoper Srbe ob Drini posebno odlikoval.)

Ponesrečen zrakoplovec.

Stotnik avstrijskega generalnega štaba, Oskar Rozman, ki je bil vnet zrakoplovec, je v petek, dne 28. avgusta, padel s svojim zrakoplovom na tla. Bil je pri priči mrtev. Stotnik Rozman je bil izborn zrakoplovec ter je bil par dni pred svojo nesrečno smrto radi svojih izbornih poletov, s katerih je prinesel važna poročila, odlikovan z vojaškim zaslužnim križcem.

Kje so razvrščeni naši domači polki.

Graški list „Tagespost“ poroča dne 29. avgusta, da je graški (III.) armadni kor, v katerem se nahajajo naši štajerski polki, razpostavljen v središču med Lvovom in Zloczowom in sicer tvori del desneg krila našega središča. Ker se ravno na tem točku mora naša armada boriti proti trikrat močnejšemu Sovražniku, bodo naši mladeniči in možje gotovo nastopali s staroznano slovensko hrabrostjo, da premagajo Sovražnika. Kakor se poroča, je graški kor že svojo nalogo izborne začel ter je napad Sovražnih čet odbil z izrednim junaštvom in prizadjal Sovražnikom velike izgube.

Kako je ruska armada razvrščena.

Avstria meji v dolžini 900 km na Rusijo. Vsa ta velikanska meja, ki se razprostira od gališkega mesta Krakovega (glej na zemljevinu Krakau) do bukovinskega glavnega mesta Černovice, je proti Rusiji popolnoma odprta. Od teh 900 km jih meji 200 km ob spodnji Visli (glej Weichsel) na Rusko-Poljsko, vseh drugih 700 km na popolnoma rusko ozemlje. Nemčija ima v tem oziru boljšo mejo. Od 1200 km, s katerimi meji ob Rusiju, meji 800 km na Rusko-Poljsko, in le severna meja v izmeri 400 km meji ob izrecno rusko (litavsko) prebivalstvo. To si je za presojevanje, kako se je razvrstila ruska armada, treba dobro zapomniti.

Dosedaj je veljalo kot nepremakljivo načelo, da se bo ruska armada zbrala vzhodno od Visle, celo to se je trdilo, da se bo zbrala vzhodno od reke Bug. Toda ker je daljava od osrednje Rusije velika in manjka potrebno število železnic, se je bilo batiti, da Rusija ne bo mogla naglo spraviti velikih čet skupaj. Vsled tega se je bilo nadalje batiti, da bosta Avstrija in Nemčija, ki v začetku vojne imeli naenkrat velike uspehe, kar zelo upliva na ves nadaljni vojni razvoj. Zato je Francija pritiskala in silila, da se Rusija na Rusko-Poljskem boljše pripravi, da gradi vojaške železnice, eno- in dvotirne, nabavi dovoljno število vagonov in lokomotiv, pomnoži število vojaških garnizij na Rusko-Poljskem in da večkrat uprizori poizkusne mobilizacije. Francija je v to svrhu radevolje dala Rusom denar.

Spoplošno se je torej ob začetku sedanja vojske pričakovalo, da bodo Rusi vpadi iz Rusko-Poljske v našo in nemško ozemlje, da bo posebno kavalerija nastopala v velikih trumah in motila avstrijsko in nemško mobilizacijo. Toda zgodilo se je ravno nasprotno. Rusija je odpoklicala vse vojaštvvo iz Rusko-Poljskega, in majhni izpadi ob gališki in vzhodno-pruski meji so imeli očvidno le namen, da se odhod ruskih čet iz Rusko-Poljskega lahko mirno izvrši. Ta odhod se je sedaj bržkone že tudi izvršil, kajti naše čete ne najdejo pri svojem prodiranju v Rusko-Poljsko istega odpora.

Novi načrt, katerega sedaj Rusija izvršuje, je ta: Z eno armado napade vzhodno Prusijo, in z drugo armado tudi vzhodno in severno-vzhodno Galicijo. Da je naše mnenje pravilno, nam dokazujejo boji v vzhodni Prusiji in prodiranje ruskih čet v Galicijo, in sicer severno-vzhodno od trdnjavskega kota Kovno-Dubno-Lusk čez Brody proti Lvovu (Lembergu) in južno-vzhodno čez Wolocisk-Husiatyn. Za obe proti-avstrijski armadi je cilj glavno mosto Galicije, Lvov. Za Rusijo bi bilo seveda velikega političnega pomena, ako bi mogla priti v Lvov, obenem pa bi se s tem tudi posrečilo razdeliti avstrijsko armado.

Da si je izvolila Rusija za drug vpad v Avstrijo čez Husiatyn-Woloczyk, so jo nagnili bržkone v prvi vrsti tudi politični razlogi. Rusija je lahko zbirala vojaštvvo ob rumunski meji ter s tem neprestano vzremirjala in ogrožala Rumunijo. In mnogo ji je tudi na tem, da ruski topovi gromijo blizu balkanskih držav, češ, vsak čas jih lahko obrnemo tudi proti Rumuniji in Bolgariji in nazadnje, ako treba, tudi proti Turčiji. Poleg tega pa je dovažanje ruskih čet iz kievskega in odeškega okraja semkaj precej lahko, ker je dovolj železnic na razpolago.

Naš general Konrad pa je, kakor kažejo poročila iz avstrijsko-ruskega bojišča, pokazal, da je tudi sedaj, ko je Rusija spremenila svoj načrt, prej vstal kakor ruski veliki knez Nikolaj Nikolajevič. Mesto Lvov ni v prav nbeni nevarnosti, naša armada in njeni vojskovodje nastopajo izborni.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Srbi priznavajo, da so bili tepeni.

„Grazer Volksblatt“ je dobil iz Sofije brzojavko, v kateri se poroča iz srbskega glavnega stana v Nišu sledče: V Srbiji vada po zadnjih porazih srbske armade velika pobist. Vlada sama priznava srbske neuspehe. Za vsem so Avstrijevi odvzeli Srbov že 30 topov.

Rusija pošlje voake v Srbijo?

Vojni poročevalci list „Grazer Volksblatt“ poroča z bojišča dne 31. avgusta:

Položaj na južen bojišču (avstrijsko-srbsko) je neizpremenjen. Po Donavi se neprestano spravlja streliivo v Srbijo.

Ob izlivu Donave v rno morje se pripravljajo Rusi, da bi poslali svoje vojske čete Srbiji na pomoc.

Vojskovodja pohvili Jugoslovane.

Dunaj, dne 31. avgusta.

Avstrijsko vojno ministrstvo je dobilo od dalmatinskega kornega poveljnika generala Wurma sledečo brzojavko:

Tuji listi so raznesli pred začetkom vojske neresnične vesti, kakor da i jugoslovanski vojaki v vojski ne bili zanesljivi. Isledjanje boji pa so pokaribli, da se jugoslovansko vojaštvo bojuje proti Sovražniku z velikim, neprimrnim junaštvom. Posebno

sta se vrlo vedla v dosedanjih bojih na južnem avstrijskem bojišču dalmatinski pešpolk št. 22 in domobrski pešpolk št. 37.

Lažnjiva poročila.

Avstro-ogrski poslanik v Rimu objavlja ta le poroček: Vest, da obstrelije angleško-francosko brodovje Kotor, je neresnična in zlagana. Posameznosti o velikih izgubah avstro-ogrskih čet, kakor jih objavljajo Srbi, so popolnoma izmišljene. Res je, da je pri nas precej žrtev, ker ni mogoče zadrževati vojakov, ki hočejo naskakovati Sovražnika kar z bajonetom.

Avstro-ogrski poslanik v Rimu je že v drugič moral popravljati laži, katere trošijo srbski poročevalci o zmagačih Srbov: Brzovljaka, ki je došla iz Niša, v kateri se govorí o velikih avstrijskih izgubah in je prišla v liste, da docela izmišljena. Nikdar niso avstrijski čete zapustile zasedenega srbskega ozemlja. Grozovitosti, o katerih pišejo srbski listi, kakor da bi jih počenjali avstrijski vojaki, so le izbruh srbske domišljije in seveda popolnoma izmišljene.

Naši junaki.

Vsa poročila so soglasna priča o junaštvu naših hrvaških čet. S klici: „Za Ferdinand in Sofijo!“ so drle naše čete naprej. Hrvatje so sredi Sovražnega ognja metalo svoje čepice v zrak in klicali: „Kako me bo gledala žena, ko pridem nazaj, ako ne bom za cesarja imel vsaj čepico prestreljeno.“

Srbi so po travnikih nastavili velike kupe sena, ker so mislili, da jih bodo naši začgali. Naši so bili previdni. Kupi so bili prej dobro odmerjeni cilji za srbsko topništvo.

V bojih je padel srbski polkovnik Mijo Vašič. V borbi mož proti možu mu je zaklical Litjan: „Nisi vreden bodala, sokrivec umora Ferdinanda!“ ter ga zadavil.

Junaški nadvojvoda Jožef.

Budimpešta, dne 30. avgusta.

(Uradno.) Danes so pripeljali z vlakom iz Zemuna zopet 72 ranjencev z južnega bojišča. Na kolodvoru je sprejela ranjence nadvojvodinja Avgusta s sinom Franom Jožefom ter je govorila z ranjenimi izpred Sabaca. Neki ranjenec iz Budimpešte je vedel povedati visoki gospog, da je divizija njene sopriga nadvojvode Jožeta, ki jo je vodil s hladnokrvnostjo in hrabrostjo, ponosna na svojega voditelja. Sam je viden nadvojvodo večkrat v največjem Sovražnem ognju, kako je z dobrim vzgledom podžigal hrabrost vojakov. Visoka gospa je bila vesela teh vesti.

Srbski glavni vojni stan.

Srbski glavni vojni stan so preložili iz Kragujevaca v Valjevo. To je edina vest, ki prihaja te dni iz Srbije.

Nemško-rusko bojišče.

60.000 Rusov ujetih.

Poraz ruske armade v vzhodni Prusiji v bližini mest Ortelsburg in Neidenburg, je mnogo večji, kot se je prvotno poročalo. Nemška armada je Ruse obkolila in jih pritisnila ob tamošnja Mazurijska jezero na močvirja. 60.000 Rusov je prišlo pri tem v nemško vjetništvo. Skoro gotovo so Nemci nalašč izvabilni ruski armado v močvirno vzhodno Prusijo. Ta je prodrala vedno dalje, a končno so Nemci Ruse obkolili od treh strani in so jim tako prizadiali izredno hud poraz. Računa se, da je poleg 60.000 vjetnikov izgubila ruska armada v bitki med Ortelsburgom in Neidenburgom gotovo še kakih 10.000 mrtvih in ranjenih.

Berlin, dne 31. avgusta.

(Uradno.) Veliki generalni štab poroča:

V velikih bitkah, pri katerih je bila ruska armada v vzhodni Prusiji pri mestih Neidenburg in Tannenberk, Hohenstein in Ortelsburg poražena, je bilo po površni cenitvi čez 60.000 Rusov z mnogimi višjimi častniki vjetih.

Kako so Nemci obkolili Ruse.

Berlin, dne 31. avgusta.

(Uradno.) Vojni poročevalci lista „Lokalanzeiger“ poroča o bitki pri Ortelsburgu:

Bitka se ni vršila v skupni bojni črti, ampak v posameznih večjih skupinah, ker ozemlje, kjer se je vršila bitka, ni pripravno za bojevanje v enotni bojni črti. Pri bitki je prišlo na ruski strani do take zmesnjave, da so se deli ruskih čet na desnem krilu drug drugega obstreljevali.

Desno krilo nemške armade je stalo v prednjih bojni vrstih pri Soldau in Gilzenburgu; srednje, se stavljeno iz domobrancev, je bilo pa razpostavljeni okrog mesta Hofenstein; levo krilo pa je prodralo pri mestih Allenstein, Wartenburg in Bischofsburg. Rusi so poskušali prodreti nemško središče, a isto je ruski napad z veliko silo odbilo. Nemško desno krilo je naglo prodralo mimo Neidenburga, levo pa preko Passenheima. Vsled naglega prodiranja obeh nemških kril, so bili Rusi kmalu od treh strani obkoljeni.

ni. Rusi so bili v veliki premoči. Imeli so na bojišču 5 armadnih korov in 3 kavalerijske divizije.

Večina russkih čet, ki so vdrle v vzhodno Prusijo, je vržena čez nemško mejo. Nemška armada zasleduje bežeče Ruse.

Nemci pognali Ruse v močvirja.

Ruska armada se je več dni obupno borila v vzhodni Prusiji zoper silovite navale nemške armade. Kakor že na drugem mestu poročamo, so Nemci Ruse od treh strani tako obkloplili, da se niti umikati niso mogli. Od petih russkih armadnih korov je prišel en cel kor v nemško ujetništvo. Na tisoče Rusov je utonilo v Mazurijskih jezerih in tamošnjih obširnih močvirjih. Nemci so tukaj ujeli celo 70 tisoč Rusov (ne 60.000, kakor poročamo na drugi strani današnjega lista).

Rusi se hudujejo nad zaveznički.

Ko se je v Petrogradu izvedelo o porazih francoske in angleške armade, so postali možje, ki so na celu ruske vlade, zelo presenečeni. Lotila se jih je velika skrb, kako bo s končnim izidom vojske. Nezadovoljnost z angleškim in francoskim zavezničkom postaja dan za dnevom večja. Russi postajajo zelo nevoljni, ker celo veliki angleški listi svarijo Ruse, naj preveč ne upajo na uspešno prodiranje v vzhodni Prusiji in Galiciji.

Nemško-francosko bojišče

Nemški zrakoplov meče bombe na Pariz.

London, dne 31. avgusta.

Nemški zrakoplov je priletel nad Pariz, kakor poroča časnikarski urad iz Pariza, in je vrgel več bomb na mesto.

Drugo poročilo pravi, da je bil zrakoplov 2000 metrov nad Parizom in vrgel približno ob $\frac{1}{2}$. uri po-poldne bombo, ki je padla na tla v bližini vojaške bolnišnice. Dve ženski sta bili težko ranjeni. Zrakoplovec je vrgel v mesto zastavo v nemških barvah s pismom poročnika, ki se glasi: „Nemška armada je pred Parizom.“ Pismo konča z besedami: „Ne preostaja nič druga gema, kakor da se udašte.“

Francoska vlada beži iz Pariza?

Iz Berolina se poroča, da se v Parizu že pripravlja na to, da bi se francoska vlada preselila v mesto Bordeaux (Bordo).

Ce je to poročilo istinito, kar je z ozirom na sedanji mučen položaj, v katerem se nahajajo Francosci, zelo verjetno, se Francija resno pripravlja na možnost, da bo nemška armada že v kratkem oblegala Pariz.

Francija prosi za mir.

Dunaj, dne 30. avgusta.

V dobro poučenih dunajskih veletgovskih krogih se pripoveduje, da je Francija prosila za premirje. Nemčija je nato odgovorila: Premirje ne, mir da proti vojni odškodnini.

Ako je to res, potem se gotovo sedaj že vršijo med Francijo in Nemčijo nadaljnja pogajanja. Francija bi menda rada odvrnila za francoski narod hud udarec, da pridejo Nemci v Pariz.

Pariz največja trdnjava sveta.

Pariz, ki je bil do 1. 1940. odprto mesto, je danes največja trdnjava sveta. Mesto je zavarovan z glavnim nasipom, ki je 10 m visok, in z jarkom, ki je širok 15 m. Okoli nasipa je 94 utrdb, mimo katerih pelje v krogu velika državna cesta in cestna železnica v daljavi 33 km. Nasip ima 58 vrat, 12 prehodov za železnice in 3 zaseke, mimo katerih teče reka Seine in 2 kanala. Te je glavna bramba Pariza.

Starejši nasip meri v daljavi 15 km in ima 16 utrdb. Ta je nekoliko nazaj pomaknjen od prvega.

Tretji nasip, ki je najnovejši, leži daleč proč od Pariza in je pripravljen po skušnjah iz zadnjega obleganja 1. 1871. Ta je napravljen tako, da varuje mesto pred obstreljevanjem, in da je popolno obkroženje od strani sovražne armade izključeno. Prostor med Parizom in tem nasipom je tako velikanski, da se morejo na njem zbrati velikanske armade, ki lahko ven izpadajo in se spuste s sovražnikom v boj.

Ta nasip ima 7 fortov (utrdb) prve, in 16 drugih vrst. Poleg tega ima 50 baterij. Utrjena črta ima v premeru od severa proti jugu 34 km in od vzhoda proti zahodu 45 km. Dolga je 124 km in odgovarja 175 km dolgi oboroževalni črti sovražnika.

Vse utrdbne obvladajo površino blizu 1200 kvadratnih kilometrov.

Indijanci v boju zoper Nemce.

London, dne 28. avgusta.

(Uradno.) V današnji seji angleške gospoške zbornice je naznani vojni minister lord Kitchener, da bo Anglija čete, katere je poslala Francozom na podmoč zoper Nemce, pomnožila še s četami iz Indije. To-rej se bodo tudi rudeči Indijanci borili zoper Nemce. Francozi pa so, kakor poročajo listi, polklicali v Evropo več polkov svoje „črne armade“ iz Afrike.

Pripovedovanja Francozov.

Vojni poročevalci lista „Kölnische Zeitung“ v Frankfurtu ob Meni poroča: Imel sem priliko, govo-

riti z vjetimi Francozi, ki so jih Nemci zajeli na zahodnem bojišču. Izrazili so se, da je premoč Nemcov v boju tako velika, da ne verujejo več na kako francosko zmago. Učinku streljanja nemškega topničarstva, katerega se sploh nič ne vidi, so nepopisni. Neki vojak se je izrazil, da je ravno tako, kakor če pride modra voda iz gozda; ravno tako je bila francoska pehota, ki je prišla iz svojih zakritih mest, pokončena od nemškega topničarstva. Skoraj istotako učinkuje infanterija. Siva poljska uniforma skriva Nemce še v času, ko bi moral ogenj iz pušk imeti najhujše učinke. Najbolj se boje Francozi Bavarev, ki se ka-kor levi zaženo v sovražne vrste.

Kaj bo z Belgijo.

Nemčija je zasedla skorodane vso Belgijo, kajti padec edine belgijske trdnjave Antverpen je tako siguren, da o tem nihče ne dvomi. Trdnjava Antverpen bo padla v najkrajšem času. Padel je Lüttich, padla je močna trdnjava Namur in glavno mesto Belgije, Bruselj, je že davno v nemških rokah. Belgiji preti velikanska nevarnost, da izgubi samostojnost, če ne krene v najkrajšem času na druga pota, če ne prizna, da je teperna na celi črti in ne zaprosi za mir. Pred izbruhom vojske je Nemčija izjavila, da se samostojnosti Belgije ne bo dotaknila, če bo Belgija dovolila, da sme Nemčija prevažati svoje čete skozi Belgijo na Francosko. Belgija je pa odklonila to ponudbo Nemčije in se je raje vrgla v naročje sedaj tepe-ne Francije in Anglike, vsled česar ni več Nemčija obvezna, držati se svoje obljube in Belgija bo bržas obginila kot samostojno kraljestvo iz zemljevida.

Na morju.

Kako je na Adriji?

Bar, dne 28. avgusta.

Italijanski list „Corriere della sera“ poroča: Francosko-angleško brodovje je odplulo, ker mora popraviti dobljene poškodbe. Iz Ankone se pa poroča, da se je slišalo streljanje mornariških topov.

Zadnje ure na „Zenti“.

Častnik, ki je bil v boju na ladji „Zenti“ in leži ranjen pri svojih sorodnikih, pripoveduje o zadnjih dogodkih potapljačoče se ladji.

Peljali smo se od južnega konca Dalmacije proti severu, ko nas napade francosko brodovje od zaledja. Dasiravno smo vedeli, da ne moremo premagati šeskitrat močnejše sovražno brodovje, smo se vendar spustili v boj. Strelki francoskega brodovja so „Zenti“ poškodovali tako, da je uhajala že voda v ladjo; peljali smo se mimo nasprotnega brodovja in si zaznamovali imena in moč francoskega ladjevja ter javili po brezžičnem brzojavu vse z zadnjim pozdravom v Puli.

S tem smo dosegli, da ni odplula v širno morje naša mornarica. Morska bitka s šestkratno premočjo bi bila nesposametnost. Ko se je „Zenta“ potopila, sem plaval, dasiravno so me rane zelo skelele, daleč na morju, kjer me je z devetimi tovariši rešila trgovinska ladja in nas izkrcala v Kotoru.

Jalita črnogorskog kralja poškodovana.

Iz Aten poročajo: Avstro-ogrške ladje so te dni zasledovale jašto (krasno opremljeno ladio) črnogorskog kralja Nikole in jo obstreljevale. Več strelov je ladio zadelo in jo močno poškodovalo.

Poročila. došla v sredo 2. sept.

Maribor, dne 2. septembra.

Z našega severnega bojišča prihajajo razveseljiva poročila. Armadi (skrajno levo krilo), ki je pri Krasniku pobila Ruse, je odprta pot v Lublin in bo skoraj stala pred važno in močno rusko trdnjavno Ivangorod. Polagoma, a vstrajno prodira tudi oni del našega levega krila, ki se vojskuje med rekama Wieprz in Bug. Ti dve armadi in tudi levi del avstrijskega sredistva ogrožujejo desni bok one ruske armade, ki je vdrila v vzhodno Galicijo. Nekatera poročila celo pravijo, da so naši predrlji in ločili rusko desno krilo od ostale armade. Naše srediste, ki stoji pri Lvovu, je začelo močno napadati ruske čete, desno krilo, ki stoji na južno-vzhodni meji Galicije, pa po trdovratah bojih vzdržuje svoje postojanke,

Obe sovražni armadi sta se na vseh točkah pomaknili druga proti drugi v največjo bližino. Bitka divja na celi črti.

V naslednjem podamo poročila, došla nam danes, dne 2. septembra:

Naše sredistvo zmaguje.

Desno krilo se izborno drži.

Dunaj, dne 1. septembra,

Z bojnega polja se poroča v pondeljek, dne 31. avgusta ob $\frac{1}{2}$. uri predpoldne: Obe sovražni si armadi stojita druga ob drugi tesno, do oči zakopani v okopih, nasproti. Na celi črti se vrši na stotine ne-preglednih večjih in manjših bojev. Radi močnih oko-

pov na obeh straneh je naglo prodiranje skoro nemogoče. Naše sredistvo je bilo do sedaj ne-prema-gljivo ter je na več krajih že celo napredovalo. Desno krilo v vzhodni Galiciji je po naravnih in umetnih sredstvih dobro zavarovano. Ta del avstrijske armade se bori kljub veliki sovražni premoči s sovražnikom s celom proti čelu. Sovražnik se je do sedaj še zamaš trudil, vreči naše desno krilo nazaj. Ono je ne-prema-gljivo! Proti obklopljenju je z dobrimi utrdbami ob straneh zavarovano.

Oskrbovanje avstrijske armade z živežem in parodo je dobro urejeno. Po železnicih se za hrbotom naše armade pridno dovaža strelivo in vse druge vojne potrebščine. Rusi pa imajo z dovažanjem živeža in streliva za svojo armado velike težave, ker jim manjka železnici. Dovažanje na ruski strani se vrši skoraj edino le potom trena in kmečkih voz, ki morajo mnogo dni daleč voziti vojne potrebščine iz osrednje Rusije na bojišče.

V naših vojnih vrstah vlada veliko bojno navdušenje in železna disciplina. Naši imajo nalog, da morajo s strelivom zelo štediti, kar je za uspešno bojevanje nujno potrebno.

Gromenje topov se sliši v Lvov.

Dunaj, dne 31. avgusta.

Z bojnega polja se poroča dne 31. avgusta:

V mestu Lvov se je danes skozi 4 ure neprehnomoma slišalo gromenje topov.

Boji so se na bojni črti pred Lvovom vršili skoraj gotovo celi dan. Domneva se, da se je bojna črta pomaknila dalje proč od Lvova.

Pri Rava-Ruski in Brody-ju prodiram.

Krakov, dne 1. septembra.

List „Čas“ poroča v svoji jutranji izdaji od nedelje, dne 30. avgusta, z dovoljenjem tamošnjega oddeleka generalnega štaba, sledče: Naša armada je pri mestih Rava-Ruska in Brody dosegla odločilne zmage nad Rusi. Na celi črti na vzhodu in severo-vzhodu je položaj naše armade dosedaj zelo ugoden.

Postojanke ruske armade.

Maribor, dne 2. septembra.

Po najnovejših poročilih stoji ruska armada tako-le: Ruska armada, ki je prodiral proti Insterburg-Königsberg, se umika; armada, ki je zašla v močvirje in jezera mazurske pokrajine, je popolnoma uničena, 70.000 mož je vjetih. (Naše prvo poročilo, da je vjetih 60.000 mož, se je zopet uradno popravilo na 70.000 vjetnikov!) Ostanki te armade ne pridejo več v poštev. Armada, razvrščena pri Ivangorod Lublin-Cholm je tudi občutno teperena in se umika proti Brest-Litowsk. Desno krilo južno-vzhodne armade je bilo tepereno pri Rava-Ruski in se umika proti Kowelu. Severno od Lvova stojec del ruske armade je zapustl Zolkiew, in samo vzhodni del med rekama Bug in Strupa se še od 26. avgusta sem nahajal v bitki. Recimo, da bi Rusi tudi tukaj deloma zmagali, bi jim ta zmaga prav nič ne koristila, ker bi se morali umakniti, da jim naše druge čete ne padejo v hrbet in onemogočijo vrnitev.

Iz teh podatkov je tudi položaj naše avstrijske armade dovolj razviden.

Kakšne so rane naših vojakov v vojski z Rusi.

Neki vojaški zdravnik se je izjavil o rana, ki so jih dobili naši vojaki v bitki pri Krasniku: Lahki ranjeni so večinoma ranjeni s kroglastimi puškami. Ruske krogle so manjše kakor naše. Konč je oster, zato je rana ozka, kosti niso nalomljene, mišice niso raztrgane. Težke rane povzročajo šrapneli in sulice kozakov. Ostrine sulic so večinoma zarjavele, precej široke in zato so rane nevarne.

Rusi -- slabi bojevniki.

Iz poročil, ki smo jih dosedaj dobivali z avstrijsko-ruskega in nemško-ruskega bojišča, je razvidno, da so Rusi zelo slabi vojaki. Izredno veliko število vojnih vjetnikov jasno priča, da Rusi takoj, ko je treba malo močnejše prijeti za orožje, izgube korajžo. Po dosedanjih poročilih so Avstrijci in Nemci vjetli že približno 100.000 Rusov. Ruski kozaci, ki so nekaj vživali radi svojega junaštva svetovni sloves, zbežijo kot zajci, ako pridejo le v malo ostrejši ogenj. Nasprotno pa se je n. pr. avstrijska kavalerija pokazala kot izredno vstrajna. Tudi druge avstrijske čete so se v vseh bojih izkazale z izrednim junaštvom. Posebno o Slovencih in Hrvatih gre sloves, da se borijo izredno hrabro. Da so Rusi napram Avstrijem v boju daleč od zadaj, je mnogo krivo izredno veliko uživanje žganja.

Kolera v Rusiji.

Rusiji preti velika nevarnost. V glavnem okrožju Podolijski, to je v pokrajini, ki meji na vzhodu na Galicijo, je v okrajih Brailav, Vinica in Jampol izbruhnila kolera. Tudi v okrožjih Volhinijskih in Kiew se pojavljajo prvi slučaji kolere.

Avstrijsko-črnogorsko bojišče.

Ruski general poveljuje Črnogorceem.

Sarajevo, dne 31. avgusta.

„Südslavische Korrespondenz“ poroča: Iz zanesljivega vira smo izvedeli, da je ruski general Patakow prevzel vodstvo vseh vojnih podvzotij črnogorske armade. General Patakow je bil več let vojaški pooblaščenec Rusije v Črni gori. Patakow ima v pomoli še nekaj častnikov ruskega generalnega štaba. Ti častniki, na čelu jih general Patakow, tvorijo črnogorski generalni štab. Posameznim črnogorskim četam, ki se že bojujejo z Avstrijevi, poveljujejo ruski in srbski častniki. S tem se čutijo črnogorski, posebno višji častniki, zapostavljene. Vsled tega vlada med njimi velika nezadovoljnost.

Štiri dni skoro neprestano v ognju.

Pešpolk št. 94, ki ima svojo garnizijo v Rajhenbergu na Češkem, je imel posebno krvave boje na kraševitem ozemlju. Nek ranjen častnik prijeveduje, da se je polk boril s posebnim junashtvom in vstajnostjo skozi cele 4 dni zoper sovražnika. Položaj bojišča je bil zelo težaven in nepripraven za vojevanje. Polk je v dneh od 16. do 19. avgusta prizadjal sovražniku tako hude udarce, da je ta končno zapustil postojanko za postojanko. Polk je vodil polkovnik Zenki pl. Bunaberg, kateri je v bojni našel junasko smrt. Vojaki so trpeli grozno žejo, ker je bežeči sovražnik v skaloviti pokrajini zastrupil, ali zasul skoro vse študence. Moštvo je skoro že je umiralo, radi tega je bil polk ed po klican.

Klub 4dnemu, skoro neprestanemu bojevanju, ni imel polk posebno velikih izgub. Rane moštva so bile večinoma lahke. Nekatere stotnije so imele samo po 10 ranjenih. Vojaki so veseli in se kljub raznim neprilikam naravnost veseljol bojevati se s sovražnikom.

Nemško-francosko bojišče

Francija poražena na celi črti.

Maribor, dne 2. septembra.

Neprestano razveseljiva so poročila, ki prihajajo iz francosko-nemškega bojišča, o velikanskih zmagačih nemških armad nad združenimi angleško-belgijsko-francoskimi četami v razmeroma tako kratkom času v enem mesecu.

Na skrajnem severu stoječa nemška armada, ki stoji pod voveljstvom generala Klucka, je pri Maubeuge ob francosko-belgijski meji porazila angleško armado generala Frencha, ki je prihitela Francozom na pomoč in jo zasedovala do St. Quentin. Tukaj se je angleška armada zopet nekoliko zbrala, pritegnila 3 francoske divizijs na pomoč ter se na novo spustila z Nemci v boj. To se je zgodilo severno od St. Quentin. Toda zopet smola, zopet je bila od generala Klucka tepena. Južno od Cambrai so se med tem časom zbrale druge francoske in angleške čete in so korakale proti jugu, da bi zabranile vsaj prodiranje armad generala Klucka in oddelek armade generala Bülowa od St. Quentin proti Parizu. Toda tukaj ni bila sreča mila združenim Angležem in Francozom. Zopet so bili južno od St. Quentin tako silno tepeni, da je štir ves odporn Francozov ob severu Pariza.

Srednja armada generala Klucka, in sicer oddelek armade generala Bülowa, Hausena, vojvode virtemberškega in armada nemškega prestolonaslednika so pa porazile pri Longway ob severno francosko-belgijsko-luksemburški meji glavno severno armado združenih Angležev, Belgijev in Francozov tako uničevalno, da se tudi od te strani ni bati nemškim armadam nobenega odpora. Padla je tudi francoska armada Longway. Tepeha angleško-belgijsko-francoska armada je bežala proti St. Quentinu, toda za petami ji je že tudi bil general Bülow. Prišlo je zopet do bitke pri St. Quentinu. Tudi tukaj so bili Francozzi vnovič tepeni. Nemške armade generalov Hausena, vojvode virtemberškega in nemškega prestolonaslednika korakajo proti jugo-zahodu na Verdun, ki je ena najmočnejših francoskih trdnjav. Pri Verdunu se je odcepila od združenih nemških armad armada generala Hausena, je prodrla do reke Aisne in je premagala močno francosko armado pri mestu Rethel. Armada generala Hausena prodira proti francoski trdnjavi Reims. Reims zapira vhod od severno vzhodnebi moral nasproti Avstriji in Nemčiji sovražno nasto-

strani proti Parizu. Ko pada trdnjava Verdun in Reims, bodo kar tri nemške armade neovirano korakale proti Parizu.

Armada nemškega prestolonaslednika je v nadaljnem korakanju proti jugu, ko je zavzela trdnjavu Longway, prodirala proti trdnjavu Montmedy. Trdnjava Montmedy se je udala po kratkem odporu armadi nemškega prestolonaslednika.

Armada bavarskega prestolonaslednika, ki je porazila v bitki pri Metzu Francoze, je prekoračila Vogeze ob južno-francosko-alzaški meji in prodira proti zahodu na Pariz. Armada generala Heeringen pa oblega ob francosko-severno-alzaški meji možno francosko trdnjavu Belfort. Po padcu Belforta bo korakala proti zahodu na Pariz.

Pariz pred obleganjem.

Francoski generalni štab pričakuje, da bo v bližnjih dneh obkola nemška armada Pariz. Z vso naglico se pripravlja Pariz za obleganje.

Tuje prebivalstvo zapušča Pariz. V okolici Pariza delajo velikanske okope in rove, katere prepletajo z bodečimi žicami, da bi se sovražnik ne mogel bližati mestu. Vsa okolica Pariza izgleda, kakor kaže velikansko vojaško taborišče. V Parizu sameu vladava nepopisen strah pred obleganjem. Osobito je prebivalstvo ogorčeno, ker mu je generalni štab podajal kriva poročila in slikal stanje francoske armade kot ugodno. Sedaj, ko se pripravlja francoska vlada na odhod proti jugu v Bordo, je še le jasno, da je Pariz v največji nevarnosti.

Boji pred Antwerpnom.

Berolin, dne 30. avgusta.

Pod osebnim vodstvom kralja Alberta je krenila močna belgijska armada proti jugu, da bi pot snila nazaj nemško armado. Nemcem se je posrečilo, spečati Belgijke v past pri Vilvordi, kjer so stale močne nemške čete. Ko so se Belgijke približali, so se Nemci naenkrat ustavili. Nove čete, ki so bile v zasedi skrite, so udrle iz gozdov od strani v belgijske čete.

Strašen boj Belgijkev.

Belgijski so na ta način zašli v zasedo, v kateri se je strelal od treh strani na nje. To ni bila več borba, bilo je klanje. Belgijke, ki so poprej korajno proslirali, so se spustili v beg, samo, da bi se rešili.

Na stotine jih je skočilo v vodotok Mechelen-Löwen, kjer jih je mnogo utonilo. Avtomobili z oficirji generalnega štaba so divjali nazaj proti Antwerpnu.

Belgijski so zapustili že prej lepo mesto Mechelen, ker so tudi v to mesto padali strelci lastnih čet. Prebivalci so bežali vse križem. Slavni stolp stolnice so zadeli strel, in ga porušili.

Misli se, da so Belgijke izvršili ta napad na želijo francoskega vojnega vodstva.

Avstrijei v nemški armadi proti Francozom.

Graški list „Arbeiterwille“ prinaša dne 1. septembra sledenč vest:

V drugem seznamu ranjencev in padlih, ki ga je izdal vojno poveljstvo bavarskih polkov, sta označena tudi 2 Avstrije: pešec Evgen Buchner od 4. infanterijskega polka in pešec Ludvik Schwaninger, tudi od 4. pešpolka. Oba sta doma iz Gornje Avstrijske. Prvi je bil v bitki pri Metzu (proti Francozom) hudo ranjen, drugi pa se je izgubil.

Nemški cesar odložil naslov angleškega admirala.

Dunaj, dne 1. septembra.

Nemški cesar Viljem je odložil naslov angleškega feldmaršala in admirala.

Na Balkanu.

Preteča vojska med Turčijo in Grčijo.

Razmerje med Turčijo in Grčijo se je nenadoma močno poslabšalo. Ker je Turčija ob maloazijatski meji delala vojne priprave, je to vso grško javnost tako vznemirilo, da se bo grški ministri predsednik Venizelos v najkrajšem času moral odločiti za nastop, ki bo zelo uplival na celo evropsko vojsko. Pravi se, da se bodo v prihodnjih trenotkih pretrgale diplomatične zveze med Grčijo in Turčijo.

Grčija cine.

Se venomer je dvomljivo, kako se bo Grčija zadržala v sedanji vojski, čeprav nastopa kralj Konstantin zelo jasno. Grška javnost/privatnički meji delala vojne priprave, je to vso grško javnost tako vznemirilo, da se bo grški ministri predsednik Venizelos v najkrajšem času moral odločiti za nastop, ki bo zelo uplival na celo evropsko vojsko. Pravi se, da se bodo v prihodnjih trenotkih pretrgale diplomatične zveze med Grčijo in Turčijo.

piti. Vendar se mu ni posrečilo, da bi preprečil prijaznosti, ki jih izkazuje grška vlada Srbiji.

Med Turčijo in Rusijo tudi vojska?

Dunaj, dne 1. septembra.

V Carigradu raste z vsako uro razburjenje proti Rusiji in njenim zaveznicam. Ljudstvo na ulicah zasramuje Ruse, Angleže in Francoze. Turčija se noč in dan pripravlja na vojsko ter je pripravljena že tako daleč, da še lahko tate den začne z vojsko proti Rusiji. Ruska armada od 120.000 mož se zbira v Kavkazu. Njeno prodiranje podpira černomorsko brodovje. V Indiji se pripravlja upor mohamedan-

Rusi preganjajo Rumune.

Bukarešt, dne 1. septembra.

Iz Besarabije, ruske pokrajine z rumunskim prebivalstvom, prihajo vesti, da ruske oblasti ne prestano preganjajo rumunsko prebivalstvo. Veliko število Rumunov so zaprli, ker jih dolžijo volunštva. Nekatere so takoj ustrelili. Ljudstvo je strahovito razburjeno in zapušča Besarabijo. Rumunska vlada se je v Petrogradu pritožila.

Rumunija sumljiva?

Popolnoma nasprotno vestem, da Rusi preganjamajo v Besarabiji Rumune in da je vsed tega med Rusijo in Rumunijo nastalo nekolkap napeto razmerje, je poročilo, ki ga prinaša „Grazer Volksblatt“ z dne 2. septembra. Pravi, da je Rumunija čez glavo oborenja. Armada 400.000 mož je pripravljena, da udari. Čudno pa je, da so vse ceste in železnice, ki vodijo v Sedmograško in Bukovino, vojaško zasedene in zastražene, kakor da bi hotele zabraniti vhod sovražnika od te strani. Proti Rusiji niso ceste in železnice tako vestno zastražene. In vendar stoji, kakor se govori, ob rumunski meji 200.000 mož s čelom proti Rumuniji. Mnogi misljijo, da bo Rumunija pokazala svojo barvo, kakor hitro bo odločena bitka v Galiciji. Čudno pa je, da vlada med Rumunijo in Srbijo najboljje razmerje. Koliko resnice je na transportih russkih čet in vojnega gradiva preko Rumunije v Srbijo, poročevalce „Volksblatt“ ni mogel izvedeti.

Albanski knez hoče zbežati.

Rim, dne 31. avgusta.

(Uradno) „Tribuna“ poroča, da je albanski knez Viljem namenjen zapustiti Drač. Knez bo dne 31. avgusta stopil na ladjo „Misurata“. Kam se bo odpeljal, se dosedaj ni natančno znano.

Uradno se torej že priznava, da je knez Viljem resno namenjen zapustiti nesrečno in nemirno Albanijo. Viljem je kot vidski princ na svojem gradu živel mirno, v Albaniji pa je bil kot jetnik. Druga poročila pravijo, da je Essad-paša, varovanec Italije, že na potu v Albanijo.

Razne novice.

Volitev novega papeža. V ponedeljek, dne 31. avgusta, se je začelo zborovanje kardinalov, v katerem se naj izvoli novi papež. Ob 5. uri popoldan so se zbrali vsi kardinali v Vatikanu. Nepregledna množica je opazovala slikovit prihod visokih cerkvenih dostojanstvenikov. Posebno pozornost so vzbudili seveda oni kardinali, o katerih rimske ljudstvo meni, da bo na enega izmed njih padla izvolitev. To so kardinali Ferrata, Gaspari, Meiffi. Kardinali so se zbrali najprej v pavljanski kapeli, kjer so opravili pobožnost k sv. Duhu, potem so šli v procesijo, pred njimi križ, v sikstinsko kapelo, ki je spremenjena v volilno dvorano. Ob stenah so pripravljeni sedeži za kardinala, ki jih zavzemajo po vrsti svojega dostojanstva. Prvi sedež pripada tokrat kardinalu Serafinu Vanutelli, zadnji kardinalu Legi. Kakor hitro so dospeli kardinali v sikstinsko kapelo, so zaporedoma prisegli. Nato so jih, kakor predpisuje tozadenva določila, ločili od vsega sveta in zaprli. Vse telefonske žice, ki vežejo konklave (zaprete volilne prostore), so prerezali.

* **Trikratna volitev.** Iz Rima, z dne 1. septembra, se poroča: Ob 11. uri 30 minut dopoldne se je z dinstika nad sikstinsko kapelico vzdignil prvi oblaček dima, znamenje, da se je vršila prva volitev, a brez uspeha, in volilni listki so se sežgali. Ob 12. uri 45 minut se je videl drugi oblaček. Na tisoče in tisoče ljudi broječa množica je stala okoli Vatikana, ki se je razšla še le, ko je izginil drugi oblaček dima.

* **Slovenec dr. Zdešar zaprt v Franciji.** Tujec, ki so ob izbruhi vojske bili na Francoskem ali so pozneje došli na francosko tla, se ne godi posebno dobro. Posebno piko pa imajo Francozi na Avstrije. Znani slovenski pisatelj, profesor dr. Anton Zdešar iz Ljubljane, ki je tako dobro znan graškim Slovencem in četeljem „Glasnika najsvetjejših Sre“, se je pred izbruhom vojske mudil na Francoskem, ed kadar je pa vendar srečno ušel v Barcelono na Špansko. Prejšnjo nedeljo, dne 23. avgusta, sta se odpeljala dr. Zdešar in nadzornik avstrijske misionske pokrajine na laški ladji iz Barcelone v Genovo. Ko je ladja med potjo pristala v francoski luki Marzeli, so morali vsi potniki izstopiti in so jih na zelo surov na-

čin preiskali. Našega dr. Zdešarja, četudi je imel vse potne listine lepo v redu, so Francozi z drugimi 71 "nevarnimi" potniki vred zaprli v kaznilnico trdnjave „Chateau d' H“. Omenjenega nadzornika, ki je spremljal dr. Zdešarja, so pa pustili Francozi naprej. Gospod je v Ljubljani izstopil in pripovedoval, kako neotesano je postopanje Francozov.

* **Slovenska zastava.** Ozirajoč se na različna vprašanja, odgovarjam, da je red barv na slovenski trobojnici, ki je obenem deželna trobojnica na Kranjskem, ta-le: zgoraj belo, v sredi modro, spodaj rudeče, ali na zastavi zunaj (ob vrhu droga torej) belo, na sredi modro, spodaj ali znotraj rudeče. Vsaka pomota v tem oziru ima sedaj lahko zelo velike neprijetnosti. — Ker je Maribor te dni radi zmag na bojiščih v zastavah, vidimo, da vlada glede razvrščanja barv na zastavah sploh velika nevednost. Cesarske zastave so črno-žolte in žlato-črne; pravilno je črno-žolto. Celo nemške zastave vidimo po Mariboru, ki so nekatere obrnjene črno-rudeče-rumeno, nekatere rumeño-rudeče-črno.

* **Nasi ranjenci.** Danes po noči od 1. septembra na 2. septembra so pripeljali v Maribor preve ranjence naših polkov. Med njimi se nahaja tudi rezervni poročnik pešpolka št. 97, dr. Jožef Rapoc; bil je ustreljen v roko.

* **Zaradi špionaže.** Učitelj Steinberger, ki je bil zaradi špionaže osumljen in zaprt, je bil dne 30. avgusta izpuščen iz zapora, ker se je izkazala nacute-meljenost osumljjenja.

Ne bo zmanjkal junaških Varaždincev. Ne samo možje, temveč cel Varaždin skrbi za slavo svojega imena. Na bojnem polju se ne strašijo smrti, naj jih pade kolikor hoče, to jih ne briga, samo da je zmaga. Da pa ne bo izumrl ta junaški rod, pa skrbe njih vrle ženice. V enem tednu so povile njih žene 38 fantov in le 1 deklico. Vsi otroci so zdravi, le deklica je bila mrtvorojena.

Veselje devetletnega princa nad zmago. Ko je zvečel devetletni princ Alfred bavarški, sin bavarškega prestolonaslednika Ruperta o veliki zmagi svojega očeta pri Metzu, je vskliknil: „Sedaj se pa moram takoj parkrat prekopiciniti!“ Od samega veselja se je na to začel kar zaporedoma prekopicevati.

* **Kolesarji, na plan!** Okrajno glavarstvo razglaša: Vsem županstvom! S tem se pozivajo vse tiste osebe, ki so zmožne kolesarjenja in ki imajo svoja kolesa, in sicer so to mladenčki od 16. in može do 50. leta, da pridejo v četrtek, dne 10. septembra 1914 ob 9. uri dopoldne s svojimi kolesi k c. kr. črnovojniškemu okrajinemu poveljstvu v Mariboru, št. 26, na Meljski cesti, ter se javijo k prostovoljnemu vstopu v c. kr. kolesarski voj, na katere bi nadaljnji vpoklic v dejansko vojno službo odpadel. Mladoletni imajo se izkazati z vstopno dovolilnico od staršev ali od nadvarstvene oblasti. Pri črnovojniškem okrajnem poveljstvu se bo izvršil pregled ali izbor. Za sposobne spoznane dobijo sostimizirane zvišane pristojbine in oblike (uniformo) c. kr. prostovoljnega kolesarskega voja. Obveznost za kolesarsko službo izven okoliša 3. voja ne obstoji.

* **Zupani** dobijo za časa vojske posebne znake. Namestnija je določila, da morajo župani ali njih namestniki, ki so določeni za vodstvo varnostnih straž po občinah, nositi, ko opravlja svojo službo, belozeleni trak. Trak mora biti pripet čez levo ramo na desni bok. Drugi znaki niso dovoljeni.

* **Sušite sadje,** posebno slike. Prihodnjo zimo bomo gotovo imeli po hišah mnogo bolnikov. Tudi med tistimi vojaki, ki ne bodo ranjeni, bo marsikateri prišel nazaj z delan in bolehat. Žeja, ki jo bolnik trpi, je huda in se ne sme gasiti z alkoholnimi pijačami. Najboljša pijača za bolnike je voda, v kateri je kuhano sadje, jabolčni režnji, hruške, slike. Sušite torej pridno sadje!

* **Porotna sodišča ustavljeni.** Uradno se nanzanja, da je skupno avstrijsko ministrstvo izdalо redbo, po kateri se ustavi delovanje porotnih sodišč po celi Avstriji. Sestava porotnikov bi bila namreč sedaj skoro nemogoča, ker je bila večina moških, ki so sposobni za porotnike, poklicanih na vojsko.

* **Sprememba voznega reda na južni železnici.** S 1. septembrom vozijo na južni železnici sledeči borbni vlaki: I z Maribora proti Celju: Ob 5. uri 40 minut zjutraj, ob 8. uri 13 minut dopoldne, ob 7. uri 30 minut zvečer in ob 12. uri opoldno. — I z Maribora proti Gradcu: Ob 5. uri 23 minut zjutraj, ob 9. uri 47 minut dopoldne, ob 1. uri 2 minut popoldne in ob 4. uri 14 minut popoldne ter ob 8. uri 5 minut ponoči. — I z Maribora na Koroško: Ob 10. uri 14 minut predpoldne, ob 7. uri 55 minut zvečer in ob 3. uri 52 minut popoldne. — Maribor — Ptuj. Iz Maribora ob 7. uri 45 minut predpoldne, prihod v Ptuj ob 8. uri 41 minut dopoldne. Iz Maribora ob 1. uri 30 minut popoldne, prihod v Ptuj ob 2. uri 30 minut popoldne. — Ptuj — Maribor. Iz Ptuja ob 5. uri 41 minut zjutraj, prihod v Maribor ob 6. uri 57 minut predpoldne. Iz Ptuja ob 11. uri 7 minut predpoldne, prihod v Maribor ob 12. uri 10 minut popoldne.

* **Zopet brzovlaki na južni železnici.** S 4. septembrom se vpeljejo zopet nekaferi brzovlaki na južni železnici. Čas odhodov in prihodov se še naznani.

* **Sv. Križ** pri Mariboru. Rojstni dan Nj. Veličanstva presvetlega cesarja Franca Jožefa I. smo letos tudi na našem divnem Kozjaku izredno slovesno praznovali. Že na predvečer, dne 17. avgusta, je slovesno pritrkavanje zvonov naznanjalo svečanost prihodnjega dne. Iz zvonika in sosednjih poslopij pla-

polale so svečano cesarske zastave. Ob 6. uri zjutraj je bila najprej pridiga, v kateri je župnik v jedernatih besedah slavil tako bridko skušanega jubilarja cesarja ter stavljal Njega Veličanstvo Njemu vsikdar zvesto udanim župljanom za vzgled globoko-žive vere, vstrajne delavnosti in velike požrtvovalnosti zlasti sedaj v vojskini času. Med slovesno sv. mašo, pri kateri so svetili vojaški novinci, je bilo skupno sv. obhajilo, h kateremu so pristopili vojaški novinci, obč. odborniki, dosluženi vojaki in veliko število drugih župljanov ter so isto darovali v blagor visokega slavljenca, presvetlega cesarja. Za avstrijski Rudeči križ se je nabralo 60 K. — V nedeljo popoldne je g. župnik poslavljajočim se vojaškim novincem v župnišču pripravil ljubko odhodnic ter jih pri tej priložnosti še v navdušenih besedah bodril, da z veseljem in s posom nastopijo lep vojaški stan ter ostanejo zvesti Bogu pa svojemu ljubljenemu vladaru!

* **Sv. Peter** niže Maribora. Ker so v sedanjih vojskih in nemirnih časih vsled naglega soda preposedani tudi cerkveni shodi, procesije iz različnih krajev itd., se letos ne bo vršila velika romarska poobožnost pri Materi božji na Gori pri Sv. Petru niže Maribora dne 7. in 8. septembra. Romarje, ki so bili namenjeni, prihitej letos k nam na Goro, se presi, naj preložijo svoje romanje na prihodnje leto.

Sv. Križ na Murskem polju. V Grabah je umrla 58letna kmetica Alojzija Slavič, v Ključarovih pa je preminula 18letna mladenčka Jožefka Skuhala. Obema blag spomin! — V Stari vasi je ogenj uničil trem posestnikom vsa boslopja s pridelki vred. Ogenj so zanetili otroci.

* **Sv. Miklavž** nad Ormožem. Za tukajšnji poštini okoli še se vpelje s 1. septembrom 6kratno raznašanje pošte na teden.

* **Središče.** Slavrot, ki jo je priredila šolska mladina v Središču dne 31. avgusta t. l. v korist avstrijskemu Rudečemu križu in pri kateri se je uprizorila posebej v ta nowen prirejena Kosi-jeva najnovejša spevoigra: „Za dom med bojni grom!“, je bila zelo dobro obiskana in je imela tudi jako dober gmotni uspeh. Dala je namreč 125 K 68 vin. čistega dobička, kateri znesek se je že izročil svojemu namenu.

* **Markovec** pri Ptaju. Dne 24. avgusta se je ro esrečil na starejši sin kmeta Martina Beziaka, po domiče „Kmetči“. Zvrnil se je na ničga voz krme, padel je z glavo v lužo in se zadušil. Dva njegovih bratov sta pri vojakih.

* **Borovec** pri Ptaju. Umrla je dne 28. avgusta 25 let starja Johana Pičerko. Mož in brat sta v vojski in zaušča maloga, komaj eno leto starega otroka.

* **Sladka gora.** Umrla je dne 28. avgusta mlada žena Frančiška Novak, rojena Svetelšek. Dolga in mučna bolezni jetika ji je končala mlado življenje že v 22. leti svoje starosti. Kakó priljubljena med ljudstvi je bila raina, prča njen, nad vse lep pogreb, kater se je vršil dne 30. avgusta. Zapušča 2 nepreskrbljena otroka in žalujočega moža. Naj v miru počiva!

* **Gornji Grad.** Umrl je dne 31. avgusta velenjosestnik in trgovec z lesom, g. Josip Kranjec. Bil je sicer liberalnega mišljaja, vendar je obsojal pocestno liberalno politiko zadnjih let. Svetila mu večna luč!

Zadnja poročila, došla 3. sept.

V Galiciji deloma zmagali.

Danaj, 9. sept., 9. ura predp.

Uradno se poroča iz Galicije o velikanski bitki: En teden trajajoča vroča bitka v prostoru Zamosc — Tyszoroce (severno od Rave Ruske na Rusko Poljskem) je včeraj končala s popolno zmago Aufenbergove armade. Dobili smo veliko število ujetnikov in do edaj 160 topov. Rusi se umikajo proti reki Bug.

Tudi armada generala Dankl, ki že oblega Lublin, dobiva nove uspehe.

V vzhodni Galiciji še je Lvov (Lemberg) v naših rokah, čeprav je tam položaj nasproti zelo močnejšemu sovražniku jako težaven.

Sedaj izvemo za drugega vojskodvojo naših čet proti Rusom, to je general Auffenberg, bivši vojni minister. Ko je kot minister odstopil, je postal armadni nadzornik. Lani se je pri manevrih na Češkem zelo odlikoval, ker je uvel veliki del nasprotnje armade. To se mu je sedaj tudi na bojišču posrečilo.

III. vojni kor na bojišču.

Gradeč, dne 2. septembra.
List „Grazer Volksblatt“ prinaša v današnji včerni izdaji na uvodnem mestu sledeče poročilo:

Z mrzlično napetostjo čaka občinstvo od minute do minute na uradna poročila o zmagačih na bojiščih. Danes je ta napetost prikipela do vrhunca. Razne vesti so se razširjale po mestu. Na podlagi poizvedb na pristojnem mestu, lahko trdimo, da je naš III. kor imel na bojišču sicer velike izgube, a je svojo nalogu izborni rešil. Upamo, da dobimo skoraj naznani,

zakaj so uradna poročila zadnjih 24 ur popolnoma izostala. Dobili smo glas, da je bil Dunaj danes ves v zastavah. Ta vest pa še dosedaj ni potrjena.

Nek ranjen častnik, ki je bil pripeljan v Gradeč, nam poroča:

III. armadni kor (naši domači polki) se je vojskoval z neprimernim junaštvom. Bojeval se je zadnje dni ob strani XII. kora (sedmograškega). Obema se je posrečilo, priboriti si nad močnejšim sovražnikom odločilno zmago.

Kaj pripovedujejo naši ranjenci?

Maribor, dne 3. septembra.

Ranjenci, ki so prispeli te dni iz Galicije v Maribor, vsi soglasno pripovedujejo, kako nedopovedano junaško in hrabro so se držali polki IN. (graškega) armadnega kora. Čeprav je bil sovražnik v premoči in je na naše deževalo krogel in Šrapnelov, vendar se niso niti za ped umaknili.

Ruski poveljniki njet?

„Grazer Volksblatt“ se poroča od zanesljive strani: Ko so naši (III. kor) po zmagoviti bitki zasedovali sovražnika, so ujeli mnogo Rusov. Med ujetniki se nahaja tudi poveljujoči ruski general Renzenkampf s celim svojim generalnim štabom. Ujetega generala so spravili v Lvov, od koder so ga prepečljali dalje, v dosedaj še neznano smer. Zmaga naših čet je dantes toliko kot zagotvljena.

Boji pred Tarnopolom.

Budimpešta, dne 2. septembra,

Vojni poročevalec madjarskega lista „Magyar Orozag“ poroča: V pondeljek, dne 31. avgusta, je obvestil tarnopolski župan mestno prebivalstvo, da se bo v bližini Tarnopola bržkone vršila bitka. Nato je mnogo prebivalcev zapustilo mesto in zbežalo v mesta Rohalin, Chodrom in Gydacow.

Nemci pred Parizom.

Pariz, dne 30. avgusta.

Iz Pariza prihaja zasebna vest, da so Nemci zasedli Compiegne v dolini Oise, ki leži že samo 80 kilometrov proč od Pariza.

Francoska vlada beži.

Rim, dne 2. septembra.

(Uradno.) Iz Marseilla se poroča: Iz Pariza prihaja vest, da se bo francoska vlada v bližnjih dneh, mogoče že jutri, preselila v Bordo.

Trdnjava Givet -- padla!

Berolin, dne 2. septembra.

(Uradno.) Iz velikega nemškega taborišča se danes poroča: Trdnjava Givet je dne 31. avgusta padla.

Trdnjava Givet leži na obeh straneh reke Maas, južno od Namurja, tik ob belgijsko-francoski meji. Mesto Givet šteje čez 7000 prebivalcev. Posebno važna mestna utrdba je trdnjavica „Charlemont“, katero je postavil 1. 1555 kralj Karol V. V novejšem času so Francozi to utrdbo ojačali in jo nazvali „nepremagljiva“. A te dni se je trdnjava Givet s „Charlemontom“ vred morala ukloniti nemški bojni sli.

Nemci pred trdnjavo Belfort.

Listu „Stampa“ se poroča iz Basela dne 30. avgusta: Močni nemški oddelki s težkimi oblegovalnimi topovi stojijo pred francosko trdnjavo Belfort, so menita oni težki topovi z 42centimeterskim premerom, s katerimi so obstreljevali tudi trdnjavci Lüttich in Namur. Ob Švicarski meji so trčile skupaj nemške in francoske kavalerijske čete. Francoski so v boju podlegli 10.000 Francozov so Nemci ujeli. Nekatera poročila pravijo, da so na severni strani Belforta vse utrdbi, razun one v Lepudyju, v nemških rokah.

Trdnjava Belfort se nahaja na jugu v kotu med nemško Alzacio in Švico, ne daleč od Mühlhausenja na Nemškem. Mesto šteje čez 32.000 prebivalcev. Mesto je proti nemški strani močno utrjeno z 9 velikimi utrbami in 15 samostojnimi baterijami.

25 angleško-francoskih ladij v Adriji.

Bar, dne 30. avgusta.

Listu „Corriere della Sera“ se poroča: Kapitan semkaj despelega parnika „Tosino“ pripoveduje: Ko smo se vozili, smo zadeli ob mine pri Varni, Carrigradu, v Dardanelah in drugod ter smo se moral posluževati ladjevodcev. Videli smo, da so polagali mine v grških pristaniščih Pirej, Patras, Solun, Krif, Santi Quaranti. V ožini Otranto (skozi katero se pride iz Sredozemskega morja v Jadransko, smo videli 25 angleško-francoskih ladij, med njimi nekatere jake velike; spremljale so jih ladje s premogom; vozi le so s strahovito brzino. Drug kapitan je videl ob dalmatinski obali enega angleškega torpedoloveca.

Pri Valjevu je padlo 17.000 Srbov.

Boji pri srbskem mestu Valjevo,

Rudeči križ.

Maribor. III. izkaz darov za avstrijski Rudeči križ do dne 31. avgusta 1914: Ulčnik-Braslovče 5 K, Fregi Jurij-Fran 40 v., Lorbek Stefan 1 K, Divjak Fr. 1 K, razni darovaci skupaj 2.60 K, neimenovan 60 v., Erlih Jakob 1.10 K, Hojniki Katra 40 v., Zemljič Jozefa 2 K, Belec Marija 4 K, po p. n. g. Peršuh A., kaplanu v Dolu, je prišlo K 59.86 in sicer so darovali: Fr. Sentjurje 5 K, Sunta 2 K, Turnšek 2 K, Stopar Marija 1.40 K, Dragar v Hrastniku 12.46 K, Strakovnik 3 K, Sentjurje 2 K, neimenovan 4 K, Peršuh Anton 5 K, Pust Marija 2 K, po 1 K so darovali: Pavlič M., Konstanjšek, neimenovan, Ahcan J., Orosen J., Draksler J. st., Draksler Jakob ml., neimenovan, Draksler Neža, Draksler Anton, Sentjurje Mikl., Kupšek R., Sprogar, c. kr. orožniški postajevodja, Bantan Jože, c. kr. orožniški postajevodja Vargazon, nadučitelj Horvat, c. kr. orožniški četovodja Breznik, neimenovan, c. kr. orožniški četovodja Kokol, c. kr. orožniški četovodja Škrabl, čevar Tersek, Skupak III. izkaz K 77.96. Vsi izkazi skupaj K 1440.36, koja svota se je izročila podružnici mariborskega Rudečega križa, (K 110), oziroma preč. kn.-šk. konzistoriju. — Hvala! Profesor Jerovšek.

Ptuj. Pomožni odbor za sodni okraj Ptuj (okolica). Dne 12. avgusta se je vršilo na c. kr. okrajnem glavarstvu v Ptaju ustanovno zborovanje pomožnega odbora za sodni okraj ptujski (okolica), kojega namej je, združiti in vrediti različne pomožne akcije, ki so se v okraju ustanovile ali v bodočnosti nameravajo ustanoviti. Pred vsem je naloga tega odbora, preskrbeti podporo onim domačincem v vojni poklicanih, pri katerih ne zadostuje državna podpora, ali pa celo ne obvelja. Dalje namerava odbor, velik del nabranega denarja dati avstrijskemu Rudečemu križu. Predseduje g. dr. Evgen pl. Netolitzka, uradni vodja c. kr. okrajnega glavarstva v Ptaju, kateremu se je pred vsem zahvaliti, da se je ta tako blagonsna naprava tako naglo in smotreno oživila. Kot zapisnikar v blagajnik posluje g. dr. M. Steffan, c. kr. namestništveni koncipist v Ptaju, kateremu se imajo pošljati vsi spisi in ves denar. Odbor je že začel karistno in dobrodejno delovati in je pomagal že večim rodinam, ki so se nahajali v največji stiski. Posebno je povdarjati marljivo pobiranje odbornikov in večini zunanjih odbora nahajajočih se oseb, kakor tudi pozrtvovano darežljivost prebivalstva v okraju. V sledenem so navedeni zbiralci, njih zbirališča in od njih do sedaj nabrani znaki: Franc Koser, Sv. Lovrenc v Slov. gor., K 24; Janez Čuš, Hlaponci, K 26.20; Martin Slodnjak, Sakusak, K 19.30; Janez Holc, Zagorci, K 12.90; Franc Čeh, Dragovič, K 35.50; Franc Kramberger, Spuhlja, K 46.60; Franc Ilešič, Sv. Andraž v Slov. gor., K 6; Mihael Brenčič, Ptuj, Spuhlja, K 71; Jožef Požun, Krčevina, K 125.10; Jožef Wesiak, Hajdin, Slovenjaves, K 120; Alojz Pogruje, Hajdin, Slovenjaves, K 82.50; Anton Kožuh, Dornova, K 133.14; Franc Bombek, Spuhlja, K 41.20; Franc Plohl, Rogoznica, K 127.80; Anton Korenčak, Podvinči, K 13.70; Jakob Kuhar, Podvinči, K 27.30; Robert Krajnc, Sv. Trojica v Hal., K 31; Tekla Ratzka, Sv. Trojica v Halozah, K 21.80; Jožef Pihler, Kicar, K 10.80; Tomaz Golob, Vurberg, K 28.20; Anton Ogorelec, Sv. Barbara v Halozah, K 166.10; Jožef Zemljarič, Zabovci, K 76; Aloja Šuta, Formin, Sv. Marijeta, K 143.50; J. Muhič, Sv. Marijeta, K 4.10; Matevž Murko, Gornja Pristova, K 50; Janez Kac, St. Janž na Dravskem polju, K 35; Jožef Turček, Zlatolice, K 34.80; Jera Alker, Ebensfeld, K 18; Jožef Mužek, Ebensfeld, K 87.90; Janez Rogina, Brestje, K 53.50; Martin Tetičkovič, Gruškovec, K 37; Jakob Vaupotič, Lacova ves, K 54.70; Martin Turk, Trnovci, K 54.06; Franc Zelenko, Livanjci, K 3.58; Martin Čeh, Pervenc, Borovci, Sv. Marko, Bukovci, Stojenci, K 264.80; Karolina Kotzmut, Sv. Urban, Vinterovci, K 125.62; Ana Marinitsch, Sv. Urban, Dolič, Trnovski vrh, K 96.92; Holc, Janeževci, K 65.26; Paula Starešina, Cirkovci, K 373.60; Franc Šorn, Sv. Lovrenc na Dravskem polju, K 172; Jožef Čeh, Ločič, K 36.20; Franc Čeh, Destinci, K 34.20; Marija Klementič, Sv. Urban, Ločški vrh, Biščki vrh, K 18; Jakob Simonič, Sv. Urban, K 68.80; Marija Horvat, Trnovska ves, K 29.40; Franc Horvat, Sv. Lovrenc v Slov. gor., K 48.56; Maks baron pl. Kübeck, Borl, K 93.90; Janez Drevenski, Pobrežje, K 100; Janez Rojko, Meretinci, K 52.42; Franc Rižner, Gajovci, K 116.70; Franc Mikl, Gajovci, K 15.30; Janez Mlaker, Hajdin, Za. Vid, K 85. Dalje so darovali občinski uradi: Slovenija ves 100 K, Pacinje 20 K, Cirkovci 50 K, Livanjci 46 K in Sv. Marko 25 K; Hranilnica v posojilnici v Cirkovcih 50 K in Kmetijsko društvo za ptujski okraj v Ptaju 10 K.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Za avstrijski Rudeči križ so vrli Križevčani po župnijskem uradu darovali lepo svoto 500 K. Od te svote se je 410 K nabralo v cerkvi pri darovanju. Posamezniki so še darovali ostalih 90 K in sicer: Mihael Korošak iz Iljaševca 20 K; nadučitelj Anton Herzog 5 K; Cvetko Marija 5 K; Lipša Franc 5 K; križevski fantje in dekleta 8.20 K; gerlejski fantje in dekleta 1.36 K; Mannerjev zavod za ubožce K 17.44; č. g. kaplan Ostrž Fr. 10 K; č. g. župnik 20 K. Tasovata 500 K se je izročila kn.-šk. dekanijiškemu uradu v Ljutomeru. Dne 30. avgusta je vrla kmetica Elizabeta Kšela še povrh darovala 30 K. Bog plati vsem!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Nadučitelj Cvetko in učitelj Mauriči sta nabrala za avstrijski Rudeči križ, oziroma za pomožni odbor, na prostovoljnih prispevkih v naslednjih občinah tele zneske: v Krizevcih K 134.36, v Vučji vesi K 86.40, v Logarovcih (Kokorič-Gajševcih) K 73.90, v Ključarovcih (na Grabah) K 69.70, v Iljaševcih K 56.80, v Starinovasi K 50.10, v Bučevcih K 47.20, v Lokavcih K 45.40, v Borecih 5 K (predstojnik je poprej že pobiral sam); skupaj torej 569 K 06 v. Hvala, velikodušnim, patriotično čutečim darovalcem! Nabiranje se bo se nadaljevalo, ker so bili mnogi občani odsotni, na polju ali pa na travnikih.

Ivanjci. Za avstrijski Rudeči križ se je iz tukajšnje obč. blagajne izplačalo 100 K. Iz lastnega so darovali: župan Anton Trstenjak 10 K, občinski odborniki: Vinko Breznik 20 K, Franc Kukovec 10 K, Vinko Klobasa 10 K, Lorenc Klemenčič 10 K, A. Kaučič 10 K, Franc Kaučič 5 K, Matjaž Bratkovčič 5 K, Jakob Satler 4 K, Anton Perko 4 K, Martin Bratkovčič 3 K. Potom občinskega predstojništva so darovali sledeči občani: Franc Vreča 10 K, Julijana Šek 10 K, Urša Drvajnšak 6 K, Franc Marčovič 2 K, J. Rojs 2 K.

Listnica uredništva.

Ptuj. Pritožite se na namestništvo in nam o uspehu poročajte.

Slov. Bistrica. Gotovo, brezvomno, kajti § 1 cesarske naredbe z dne 25. julija 1914 se glasi: Sodstvo čez osebe, ki so po začetku pravomočnosti te cesarske naredbe v vojnem okraju, v katerem se je odredila mobilizacija, zakrivile eno v § navedenih kaznivih dejanjih, se prenese na domobranska sodišča.

Makole. Lahko Vam je tako govoriti, ker ne poznate razmere.

Nekam. Po § 1 dajatvene postave za konje in vozove so izvzeti: poštni konji; konji dušnih pastirjev, ki jih rabijo za sv. spovedi; konji zdravnikov in živinodravnikov; konji, ki še v vpopljenem letu niso dopolnili 4 leta; breje kobile in kobile z žrebci pod 4 meseci.

Sv. Anton v Slov. gor. Župan nima pravice odbiti prosnje. Ako se zgodi, vpošljite prošnjo naravnost na c. kr. okrajno glavarstvo.

Sv. Urban v Slov. gor. Smo poslali gospodu poslancu, da posreduje.

Smarje pri Jelšah. Radi prodaje sena se obrnite na intendanco III. vojnega kora v Gradeu. Mi smo dotične podatke posneli iz postave o vojnih darjavah.

Sv. Ana v Slov. gor. V današnjem listu najete „Spremembe gledie voznega reda“, kar vam najtudi služi v odgovor.

Prihova. (J. V.) Dotična služba je že oddana.

Novim in starim naročnikom!

Kdor hoče izvedeti novice in poročila o vojski, naj si naroči naše liste. Naznanjamо še ponovno, da dobi list le tisti, ki obenem pošlje denar. Kdor list naroči le po dopisnici in nič denarja ne pošije, lista ne dobi. Vsak, ki si želi naš list nanovo naročiti, naj torej kupi poštno nakaznico in nam po nji pošlje denar. — Ob robu nakaznice naj napiše svoje ime in obenem pristavi: nov naročnik. Stem nam olajša delo. Slov. Gospodar stane celo leto 4 K, četr leta 1 K od zdaj do novega leta K 1.50 Isti naročniki „Sl. Gospodarja“, ki želijo dobiti do novega leta tudi pondeljkovo „Stražo“, naj vpošljejo v ta namea 60 vin. po poštni nakaznici ter izrecno napišejo, da je to poština za pondeljkovo „Stražo“. Nakaznica se naslovi na upravnštvo „Slov. Gospodarja“, Maribor.

Tisti dosedanji naročniki, ki se za leto 1914 niso nič naročnine plačali, bodo dobili pri prihodnji številki na ovitek velik križ, da se s tem opozorijo na svojo dolžnost. Ako naročnine vsaj deloma ne poravnajo, jim bomo list takoj ustavili. Mi imamo za list velikanske stroške, zato pa lista ne moremo zastonj posiljati: Prosimo torej da nam ti naročniki takoj pošljejo denar po poštni nakaznici, na katere naj razločno zapišejo: svoje ime, bivališče in pošto, ter zraven se pristavijo tisto številko, ki jo imajo na ovitku in pa besedi:

Strar naročnik.

Razglas.

Kmetijsko društvo pri Sv. Emili bode imelo v nedeljo, dne 13. septembra 1914, ob 4. uri popoldne, v prostorih Kmetijskega ruštrašja svoj občni zbor s sledenim dnevnim redom: 1. Poročilo načelnstva in nadzorstva. 2. Predložitev računskega zaključka za leto 1913. 3. Volitev načelnstva. 4. Volitev nadzorstva in razsodča. 5. Odstop gostilne in trgovine poslovdaju g. J. Čakšu. 6. Slučajnosti. — Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se v treh tednih, to je dne 4. oktobra 1914, na istem mestu, ob isti uri, in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadržnikov.

Kontoristinja - začetnica slovenskega in nečeskega jezika v govoru in pisavi popolnoma zmožza, ki je vajena strojepisja in štetografije, se tako sprejme v liko pisarniško službo z mesečno plato 60 K. Ponudbo s spričevali in fotografijo se posljejo na vrdko Simon Hutter & sin, Ptuj. 801

Kuharica priprosta se išče za neko pristavo. Kubati mora za delave, razmeti mora vrtna dela, rejo koretine itd. Vpraša se pri Mariji Meier v Lembaru pri Mariboru. Bistrica ob kor. žel. 796

Trezen, izkušen, pošten, starejši in pripravljen.

ša far

an majar, samski, se tako sprejme. Zahteva se znanje slovenščine in nemščine v jeziku in pisavi. Ra zumeti se mora na poljedelstvo in vinogradništvo. Vpraša se pri gosp. Mariji Maier v Lembaru pri Mariboru. Bistrica ob kor. žel. 797

Par sto krom po sojita se išče proti 10 odstotki na varno vknjižo lepega posva. Ponudba od 1000 "Ehrenhausen, posteresante." 803

Sprejme se uboga prštana dekljica od 14 let naprej za svojo pri g. Aleks Roman, pos. Jelenče st. 13, Pesnica. 797

Močen in priden učenec se tako sprejme proti mesecni plači in celotni oskrbi v umetni in valjčnem mlinu gosp. Štefana Lešnik v Framu pri Mariboru. 799

Učenec, zdrav, močan, z dobrimi šolskimi sprejmi, zmožen slovenskega jezika kakor tudi nemškega, se tako sprejme v trgovino mešanega blaga Josip Wagner, Šmarje pri Jelšah. 800

Nas. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in češlar

Maribor, Gospodska ulica 26

Kupujem zlatnino in srebro.

Sodi se prodajo čez 20 polovnjakov, 70–1000 lit. vsebine iz štaj. hrastovega lesa. Franc Sorec, Breg pri Ptaju. 810

Služba organista in cerkvenika je oddati pri Sv. Duhi v Ločah. Prednost imajo oni, ki znajo voditi godbo na pihalu. Oglasiti se je treba osebno.

Kumno, pšenico, oves, fižol, vinski kamen, sploh vse deželne pridelke kupi

Anton Kolenc v Celju

Kdor kaj ima, naj ponudi.

798

Zahvala

Dne 23. julija t. l. je udarila strela v mojo hišo, ki je bila zavarovana pri »Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani«. Škoda se je takoj drugi dan cenila in tudi v mojo popolno zadovoljnost izplačala. — Vsled tega se čutim dolžnega, da izrečem slavni »Vzaj. zav.« in njenemu tukajšnjemu zastopniku na Dobrni in potovalcu Antonu Reharu prisrčno zahvalo in to edino slovensko domačo »Vzajemno zavarovalnico v Ljubljani« vsem posestnikom najtopleje priporočam.

Dobrna, 18 avgusta 1914.

Jožef Lipičnik.

Veletrgovina s špecerijskim blagom in dež. pridelki.

Ivan Ravnikar : Celje

Graška ulica štev. 21.

Priporočam vedno svežo in žgano kavo, kakor tudi fino čokolado in kakao.

Zaloga rudinskih voda, vrvarskega blaga in vsakovrstnih suhih in oljnatih barv.

Solidna in točna postrežba.

Zaloga pohištva.

Produktivna zadr. mizarskih mojstrov registrirana zadruga z omejeno zavezo.

Maribor, Grajski trg 3.

Podružnica v Ptaju, Sarnitzova ulica Sprejmejo se stavbeno mizarska dela.

Nizke cene.

Za poletje priporočam svojo veliko zalogo vsakovrstnega blaga za moške in ženske obleke, platno belo kakor pisano, cajge za hlače, srajce, spodnje hlače, predpasnike, robce za na glavo kakor za žepo, veliko izber svilnenih robcev najnovejše vrste. Posebno pa priporočam veliko izber vsakovrstnega blaga za zimo — — vse po nizki ceni. — Pričakujem obilnega obiska se priporočam

M. E. ŠEPEC, Maribor

Burgplatz štev. 2.

68

POSOJILNICA V MARIBORU

v lastni hiši v Narodnem domu

Obrestuje hranilne vloge na knjižice po $4\frac{1}{2}\%$ oziroma vloge proti odpovedi po $4\frac{3}{4}\%$, vloge v tekočem računu po $4\frac{1}{2}\%$ od dne do dne.

Posojuje na osebni kredit in na posestva.
Eskomptuje menice ter otvarja kredite v tekočem računu trgovcem in obrtnikom.

Za nakazilo denarja so položnice avstrijske in ogrske poštne hranilnice brezplačno na razpolago.

Hranilne knjižice drugih zavodov prevzame kot gotov denar in ne izgubi vložnik nič na obrestih.

Rezervni zaklad 358.794.75 kron lastno premoženje zadruge 557.439.47 kron.

Triintrideseto upravno leto.

153

Manufaktурно trgovino J. FAULAND v Ptiju se najbolj priporoča.

MARIBOR
XXXX

Samo
Šolska ul. 5

Udano podpisana tvrdka si usoja cenj. občinstvu pripraviti svojo

trgovino vin iz Dalmacije

le Šolska ulica štev. 5

ki prodaja izborna vina v sodkih in steklenicah. Če se kupi vna od 5 l naprej, se dostavlja brezplačno. Vina od 56 l naprej iz moje kleti 10 odstotkov ceneja. Za pristnost in izvor vin prevzamem vsako odgovornost in plačam

1000 kron

vsakemu, ki mi dokaže, da vino, ki se prodaja v Šolski ulici št. 5 ni pristno, naravnivo vino iz grozdja.

Tvrda F. Cvitančiča vdova Maribor

pošiljaljka vina za člane e in kr. armade. Člani armade imajo 8 odstotkov popusta.

- Zahajevajte takoj brezplačno -
vzorce!

10.000

metrov

volnenega in polvolne-
nega blaga
se globoko pod ceno razpo-
šilja

R. Miklavc Ljubljana 205

Prva kranjska rapošiljateljska
trgovina.

Za veselice na prostem

priporočam v največji izberi in najnižji ceni:

Lampljone Papirnate krožnike
Konfete Papirnate servete
Serpentine Dopisnice za šaljivo pošto

Zalepke za šaljivo pošto Karte za tombolo.

Največja slovenska trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na avstrijskem jugu na debelo in drobno.

Goričar & Leskovšek

Celje

Edina slovenska knjigarna na Spodnjem Štajerskem.

Razpošiljalnica pohištva K. Preis Maribor

Stolni trg štev. 6.

Posebno ugoden nakup pohištva za spalnice iz mehkega lesa, lakirano od 90 K; spalnice, iz trdega lesa, politirano, od 160 K; spalnice v staronemškem slogu, moderne, od 240 K. Žimnice (vložki) K 9·50, mize K 10—, stoli K 2·50, močne postelje 14 K, šifonirane 24 K, kuhinjska kredanca 42 K, spalni divani (otomani) 31 K. Posebni oddelki za pohištva iz železa in medenine: otroške omrežne postelje od 16 K, postelje iz železa 12 K, železne omarnate postelje 24 K, umivalne mize 5 K, emajlirane postelje 40 K, postelje iz medenine in polmedenine od 60 K.

Cena in izber brez konkurence, prost ogled, ilustrovani ceniki brezplačno in poštne prosto.

Tisočim je že bilo pomagano!

„Zamorčev“ obliž za odpravo kurijh očes odpravi brez bolečin, hitro in radikalno trdo kožo in kurja očesa. Škatljica 40 vin.

„Zamorčev“ protinski in revmatični obliž zoper bolečine v ledju, kolku in križu (hrbenici). Cena 60 v.

„Zamorčeve“ pastilje zoper goljšo (debeli vrat) Cena 90 vin.

„Zamorčev čaj“ proti želodčnim boleznim in krvi, deluje kričitelno, vzbuja apetit, lajša bolečine, uredi prekinjeno prebavo. Zavojček 1 K 50 vin.

Lekarna „H zamorc“ mag. pharm. Karl Wolf, Maribor, Glavni trg št. 3.

Naročila po pošti se takoj rešujejo.

JOŽEF NEKREP

tesarski mojster in stavbeni podjetnik Maribor, Mozartstr. št. 59
priporoča posestnikom in zavodom za prevoz vseh popravil in novih stavov v mestu in na deželi po najnižji ceni. Delo izvršim 83 točno in solidno.

Vino

120 hl belega škavskoga vina lastnega pridelka iz leta 1911 po 80 vin, iz leta 1912 po 32 vin, in iz leta 1913 po 52 vin, takoj na prodaj. Peter Dobnik, veleposestnik v Konjicah.

Služba cerkevnika in organista se s tem razpiše. Prošnje na dekaniji in nadžupnijski urad v Vučenici ob kor. žel.

Postrežba poštena

POZOR!

Ne zamudite!

Za jesen in zimo!

Domači in narodni trgovec

Franc Lenart v Ptiju

priporoča bogato izbiro modernega novodošlega jesenskega in zimskega blaga za moške in ženske obleke ter bluze. Nadalje nudi vsakovrstno trpežno platno za životno kakor za posteljno perilo; najnovješe svilene in tudi druge rute, srajce, zavratnice, ovratnike, zapestnice, dežnike itd., seveda v zadostni izbiri.

Dobijo se tudi nepremočljive konjske plahte.

Kdor bo z blagom zadovoljen, naj pove svojim znancem,

Kdor bo z blagom nezadovoljen, naj pove meni.

Priporoča se Franc Lenart v Ptiju.

Nikjer ne dobije zastonj, zato potem kujuje pri tujih 502

Ta pa je za me!

Ker se samo z njim krepčam,
Vedno zdrav želod'c imam!

Pristni „FLORIAN“ se dobri edino od Rastlinske destilacije „FLORIAN“ v Ljubljani.

Ne zastonj

ampak po nizki ceni dobite vse v domači trgovini

Ivan VESELIČ i. dr.

=v Ormožu=

katera priporoča vse potrebščine za stavbe kako: cement, traverze, žižnate ograje itd. Vso železino za kovače, mizarje itd.

Veliko izbiro manufakturnega blaga, fine štofe (sukno) hlačevino itd., najboljševrste blaga za ženske oble, svilnate robe itd. Vso špecerijo, najboljšo moko itd. po najnižji ceni. Nakupovanje zrnja, suhih gob, jajo itd. Poštena, solidna postrežba. — Prosim, prepričajte se.

J. KOVAČIČ, Radgona, Dolga ul. 100.

Velika zaloga steklenega (glaženega) in porcelanastega blaga, sviljke, podobe, okvirje, ogledala. Steklarsko dela.

Točna postrežba!

Najnižje cene!

Postrežba poštena.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška ulica 5. — V lastni hiši.

Opremljena z najboljšimi stroji, z lastnim električnim obratom, najnovejšimi črkami in čedalji obroki, sprejema vse v tiskarske stroke spadajoča dela kakor: časnike, knjige, brošure, stenske in druge koledarje.

Za vič. župniške urade spovedne in misionske listke z črnim, rdečim ali modrim tiskom, uradne zavitke z natisom glave ter razne označilne napise. Za slavne občinske, šolske in druge urade: uradne zavitke, oznalila, napise, razglasne, plačilne predpise, prejemna potrdila itd. Za obrtnike in trgovce: pisma, zavitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cene, dopisnice, naslovnice, letake in lepake s črnim in drugobarvnim tiskom. Za posojilnico, zadruge in društva: pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, radunake zaključke, društvene znake, vabila k prireditvam in sejam, dnevne sporedne in druge.

Za krščarje in pridelatelje vesele: jedilnike, vabila na plese, ljudske veselice temelje itd., plesnerede, vstopnice, različne napise itd. Za posameznike: vizitke, naslovnice, poročnice, parte in faksimile v najlepši opravi. — Diplome za častna ude društev in častne občane v različnih okrajkah in z medernimi okvirji po nizkih cenah.

Vsa naročila se izvršijo očeno in točno.

Ugodno kupite v trgovini

Spalne sobe od 150—1000 K, jedilne sobe od 150—1000 K
otomane, divane, madrace, zagrinjala v različnih najnovejših slogih. — **pohištvo!**

Razpošilja na vse strani! — **Zenini in neveste imajo popust!**

E. ZELENKA

Cene primern — Brez konkurence! — Prosti ogled!
tapetarska in mizarska delavnica nasproti hotela Mohr
Gosposka ulica 25, **MARIBOR o. D.**

PALMA je zaželljeni kaučuk-podpetnik

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptiju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradne ure

so: vsako sredo, vsak petek in vsak sejmski dan od 8. do 12. ure in vsako nedeljo od 8. do pol 10. ure do poldne. Vplačuje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajajo vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne.

Uradni prostori

se nahajajo v minoritskem samostanu v Ptiju.

Hranilne vloge

obrestuje po 5% od 1. in 16. v mescu po vložitvi in do 15. in zadnjega pred dvigom. Nevzdignjene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripomorejo glavnici ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob.

Na razpolago so strankam brezplačno poštano-hranilne položnice št. 118.060 in domači nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vknjižbo po 5%, do 6%, na vknjižbo in poročilo po 6%, na menice po 6%, na zastavo vrednostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolgovali pri drugih zavodih in zasebnikih prošnje na sodnijo za vknjižbo in izbris vknjižbe dela posojilnika brezplačno stranka plača samo koleke.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru

Hranilne vloge

so sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4%, proti trimesečni odpovedi po 4%. Obresti se pripisujejo k knjižištu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo.

Posojila se dajajo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poročilo po 5% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgovali pri drugih delavnicah zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnika brezplačno, stranka plača le kelke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izvzemši prasnike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo

in prošnje prejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Pozor! Cenj. kupovalci. Pozor!
Nova slovenska trgovina tik pošte
Alojz Brenčič, Ptuj

nadi cenj. občinstvu

za pomlad najnovejše blago

za moške in ženske obleke ter razne bluze, veliko izbiro trpežne hlačevine, različne ripse in satene obstoječih barv, raznovrstnega belega in pisanega platna za perilo, najnovejše svilence ter vsakovrstnega narejenega blaga kakor: hlače, bele in pisane srajce, predpasnike, ovratnike, zavratnice, manšete, nogavice, dežnike ter sploh vse, kar v to stroko spada. — Za mnogošteviljen obisk se priporoča narodni in domači trgovec

Alojz Brenčič v Ptiju.

Novo blago! Nizke cene!
Poštena in hitra postrežba!

Štefan Kaufman
trgovec z železom

▼ **Radgoni**
priporoča najboljše ocelne motike in lopate, dobre kose in srpe, pravo štajersko železo se dobri po najnižji ceni in solidni postrežbi. 178

Slovenci pozor!
Dvonadstropna hiša z majhnim vrtičem v sredi mesta in blizu franciškanske cerkve s 7 stanovanji, se pod ugodnimi pogojima prodaja. Več pove upravljašči pod štev. 432.

Weckove steklenice in aparati za vkuhanje

sadja, zelenja in mesa so priznane kot najboljše, kar spričujejo mnogobrojna najvišja odlikovanja.

Ne kupujte različnih manjvrednih izdelkov!

Weckove steklenice ima v zalogi

Franc Strupi Celje
veletrgovina s stekлом, porcelanom, svetilkami, šipami itd.